A°. 1830. N°. 62.
SURINAAMSCHE COURANT.
WOENSDAG, DEN 4den AUGUSTUS.

PARAMARIBO.

ALGEMEENE SECRETARIJ.

Den 31 *Julij* 1830.

Door den Heer Gouverneur Generaal bij resolutie van den 21sten dezer maand N°. 697, bepaald zijnde, dat de *Baljuw en Commissaris van Policie*, voortaan, in plaats van het voor hem bepaalde costuum, zal dragen, *eenen zwarten Rok en verdere kleeding*, zoo als bij Publicatie van 13 Augustus 1828, (Gouvernements-blad van dat jaar N°. 5) voor het Gemeente Bestuur te *Suriname* is bepaald; zoo wordt zulks bij deze ter kennisse van de ingezetenen gebragt.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ALGEMEENE SECRETARIJ.

Den 31 *Julij* 1830.

De Heer SAMUEL HENRIQUES DE GRANADA, tot *Gezworen Klerk te Suriname* benoemd zijnde, heeft den Eed voor zijne bediening bepaald, in handen van den Gouverneur Generaal afgelegd.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

PARTICULIERE WEST-INDISCHE BANK.

Namens de Hoofddirectie der Particuliere West-Indische Bank, wordt bij deze ter kennisse van het publiek gebragt, dat de provisie voor bij de Bank te escompteren Wisselbrieven, gedurende de maand Augustus 1830 bepaald blijft, even als gedurende de loopende maand op 1½ pCt. voor Wisselbrieven, die boven de twee maanden tot en met drie maanden loopen; — op 1 pCt. voor die boven eene maand tot en met twee maanden loopen; — en op ½ pCt. voor die, welke op zigt getrokken zijn, of tot en met eene maand loopen.

Paramaribo, 31 *Julij* 1830.

De Secretaris bij de Hoofddirectie voornoemd,
VLIER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 24 Mei. - In een brief van Konstantinopel vindt men eenige bijzonderheden omtrent het besluit der Porte, om toe te treden tot het protocol van Londen, betrekkelijk Griekenland.— Naar het schijnt had de Porte in den beginne grooten lust om, na de mededeeling haar op den 11den April door de drie Ambassadeurs gedaan, haar gewoon stelsel te volgen en zich niet te haasten met haar antwoord, hoezeer de Mogendheden ook een spoedig en beslissend besluit verlangd hadden. Alles, wat aan de tolken gezegd werd, kwam hierop neder, dat de Porte het tot pligt rekende de medegedeelde stukken in rijpe overweging te nemen en te beraadslagen met den Divan, die uit ervarene en der zaak kundige mannen bestond, over de middelen, om aan de grieksche aangelegenheden een gelukkig einde te maken. Die taal was duidelijk genoeg om de vreemde diplomaten te overtuigen, dat het der Porte weder te doen was om tijd te winnen. Ook zouden zij het voor vergeefsche moeite gehouden hebben, daar tegen iets te beproeven, ware het niet, dat de Reis-Effendi bij een vroeger gesprek met den graaf *Orloff* te kennen gegeven had, dat de Sultan wenschte om de onderhandelingen over de Grieken, die hem steeds van een bedenkelijken aard toegeschenen waren, eenmaal geëindigd te zien. Graaf *Orloff*, die zich nog altijd met eene buitengewone zending belast te Konstantinopel bevond, zocht gelegenheid om met den reis effendi op deze zaak terug te komen, en toonde hem met bondige redenen al het nadeel, dat de Porte door lang dralen zich op den hals zou halen, dewijl de Mogendheden daardoor welligt in de noodzakelijkheid komen zouden om aan den nieuwen griekschen staat meer uitgestrekte grenzen toe te staan, en dien volkomen te verzekeren tegen vijandelijke voornemens der Porte, wier bestaan men zou moeten opmaken uit haar verwijlen om hare toestemming aan de protocollen te geven. In het eerst maakten die woorden weinig indruk op den turkschen minister; maar toen hij hoorde van de gunstbewijzen, die de Porte van de grootmoedige gezindheid des keizers van Rusland te verwachten had, bijaldien zij zich haaste met toe te treden tot de protocollen, vonden de redenen, welke graaf *Orloff* hem voorhield, meerder ingang, en beloofde hij te zullen uitwerken, dat de Sultan zijne toestemming tot het erkennen van Griekenland gaf. Dit had dan ook ten gevolg, dat hij reeds den 24 april eene nota aan de ambassadeurs der verbonden mogendheden deed overhandigen, die de verklaring bevatte, dat de Sultan willens was de bepalingen der conferentien van Londen aan te nemen. Men zegt, dat de Porte voor hare toegevendheid in deze zaak, die voor Europa van zoo veel belang is, een afslag van eenige millioenen ducaten op de vastgestelde schadevergoeding voor oorlogskosten bekomen heeft, en de onderhandelingen van *Halil*-pacha zoo wel uitgevallen zijn, dat zijn langer verblijf in Petersburg onnoodig geworden is, en men reeds een oorlogsvaartuig uitrust, om hem van Odessa te gaan afhalen.

De Sultan is tegenwoordig zoo zeker van de vriendschappelijke gevoelens van Rusland, dat hem de buitenlandsche betrekkingen minder bekommeren, dan de inwendige toestand des rijks. De geest van ontevredenheid, die bij de laatste groote gebeurtenissen zich in alle provincien geopenbaard heeft, duurt steeds voort en neemt van dag tot dag een dreigender houding aan, die minder door regtstreeksche tegenstand dan door de pogingen om zich door landverhuizing aan de turksche heerschappij te onttrekken, gevaarlijk wordt. Dadelijk na het sluiten van den vrede van Adrianopel, waarbij voor alle christen onderdanen der Porte het regt van vrijelijk het land te verlaten bepaald is geworden, hebben vele christen huisgezinnen daarvan gebruik gemaakt, om zich in Rusland neer te zetten. Dit was der Porte niet aangenaam; doch nu neemt deze landverhuizing zoodanig toe dat zij die niet langer met onverschilligheid kan aanzien, en maatregelen daartegen in het werk moet stellen. Meer dan tien duizend christen huisgezinnen hebben, zoo men zegt, reeds het turksche rijk verlaten en zich in Bessarabie en de Vorstendommen met ter woon gevestigd. Hierdoor is de waarde der grondeigendommen in de laatste dagen aanmerkelijk gedaald, daar de Christenen alleen zich met den landbouw bezig hielden, en door hunne vermindering de anders weinig bebouwd wordende vruchtbare streken van Rumelie en Bulgarye braak liggen. Alle verzekeringen van zachtheid en vergetelheid van het verledene, waarmede de turksche bevelhebbers namens de Porte die emigratie pogen te verhinderen, zijn tot nog toe vruchteloos gebleven; zelfs eene proclamatie van den maarschalk *Diebitsch*, tot geruststelling der inwoners, heeft niets gebaat. De Christenen in Rumelie en Bulgarye ontdoen zich van hunne bezittingen tot alle prijzen, om slechts den turkschen grond nog vóór het aftrekken der russische troepen te verlaten. De verlegenheid der Porte neemt hand over hand toe en men vreest, dat zij zich zal laten verleiden tot dwangmiddelen, die bij de opgewonden stemming der Bulgaren ligtelijk tot bloedige tooneelen zouden kunnen aanleiding geven. Ondertusschen heeft graaf *Diebitsch* een russisch konsulaat te Selimno, nabij Eski Sarai, opgerigt, waar de uitwijkenden moeten aantoonen, genoegzame middelen voor hun onderhoud te bezitten. Men verhaalt, dat het russisch leger in het begin van Mei over den Balkan zal terug trekken en het hoofdkwartier van Burgas naar HadschiOglu verlegd zal worden.

Jussuf, pacha van Seres, die na de overgave van Varna naar Rusland gegaan was, is thans te Konstantinopel wedergekeerd, doch heeft nog geen verlof kunnen bekomen om in het paleis der Porte te verschijnen.

Er worden in het arsenaal te Konstantinopel eenige schepen uit gerust, die naar Candia troepen moeten brengen, daar de Stadhouder van dat eiland dringend om versterking gevraagd heeft, nademaal zijne krijgsmagt door de steeds voortdurende gevechten met de opstandelingen, zeer verzwakt geworden is. De vijandelijkheden tusschen de Grieken en Turken op Candia moeten met voorbeeldelooze verbittering weder hernieuwd zijn.

MENGELINGEN.

TALBOTS VONNISVELLINGEN.

Ten tijde van den ongelukkigen oorlog tusschen *Engeland* en *Frankrijk*, in welken de maagd van *Orleans* optrad, gebeurde het dat een Fransche krijgsgevangene, met een' geleidbrief van den generaal TALBOT zelven, naar zijn leger en vaderstad gezonden wierd, om zijn losgeld te halen.

Terwijl hij welgemoed langs het veld gaat, en van geen kwaad droomt, ontmoet hem een Engelsche soldaat, vraagt trotsch van waar, waarheen, en daar gene hem overéénkomstig de waarheid antwoordt, begeert hij zijn' pas te zien. De Franschman haalt hem uit een doosje, dat aan zijn' gordel hangt, en reikt hem den heethoofd. Nu is het gebruik in zoodanige geleidbrieven te melden dat de reiziger zonder eenige wapenrusting moet gaan, alzoo anders de pas verbeurd is. De Brit, die het papier van het begin tot het einde opmerkzaam doorloop, komt ook aan deze worden, ziet hierop zijn' man in het oog, en wordt bij ongeluk de pantserhaken gewaar, die nog aan zijn wambuis hangen. »Wacht," zegt hij, »wat is dat? Behoort pantser en »pantserhaken niet tot de wapenrusting? »Gij hebt uw pas verbeurd." — Toch niet," roept de Franschman; »zie eens in welk »een' toestand ik ben; heet dat wapenrus»ting?" — »Bij den heiligen GEORGE! ja!" schreeuwt de Engelschman; »geeft u over, »of gij zijt een kind des doods! De arme

Franschman, wapenloos, gelijk hij was, en slechts door één paadje verzeld tegenover dezen ijzervreter, bij wien zich in de haast nog vier vijandelijke scherpschutters gevoegd hadden, wat zou hij doen dan op de tanden te knarssen, en in Gods naam zich over te geven!

Zoo bragt de Engelschman hem in eene nabij gelegen stad in hechtenis, niet weinig trotsch op de vermeende verdienste die hij verworven had. Maar onze Franschman had niets spoediger te doen dan het gansche voorval aan zijn' generaal te melden. Deze hoogst verbaasd over zulk eene schending van het regt der volken, zond dadelijk een' heraut aan TALBOT, om naar de oorzaak te vernemen die de bewuste Engelschman gehad mogt hebben om den Franschman, in weerwil van zijn' geleidbrief, aan te houden. De heraut, wel onderrigt van alles wat hij te zeggen en te doen had, kwam in het vijandelijk leger aan, en gaf zijn' brief over. TALBOT las denzelven, riep vervolgens zijn' staf bijéén en liet in tegenwoordigheid van denzelven en van vele ridders en andere krijgslieden het schrijven openlijk voorlezen; vervolgens sprong hij dadelijk op zijn paard; want deze veldheer was heet voor het hoofd, en kon het niet verdragen dat iets onbehoorlijk toeging, vooral in krijgszaken; en dat hij zijn' eigen geleidbrief niet geëerbiedigd zag maakte hem geheel dol. Oogenblikkelijk ontbood hij den Engelschman en den Franschman ongewapend en onder goede bedekking tot zich. Zij kwamen beiden, en TALBOT gebood den Franschman zijne zaak voor te dragen.

Deze verhaalde hoe hij door de Engelschen gevangen en op zijn woord van eer ontslagen was, om zijn losgeld te halen. »En," vervolgde hij, »met uw' geleidbrief, heer »generaal! begaf ik mij op weg naar de »onzen om aan mijne belofte te voldoen, »waar mij dezen man aantrof en vroeg »waar ik heen wilde; ik zeide hem zulks, »en daar hij ten overvloede ook den pas »doorgelezen had, nam hij mij toch op »nieuw gevangen als had ik den pas ver»beurd. Ik moest het lijden," besloot hij, »wanneer ik niet over den kling wilde »springen; maar nu vorder ik bij u, heer »generaal! geregtigheid."

TALBOT, toen hij den Franschman dus hoorde spreken, voelde reeds zijn bloed kooken; echter bedwong hij zijne gramschap nog, en zeide tegen den Engelschman? »Wat antwoordt gij hierop?" —

»Heer generaal!" sprak de aangeklaagde, »het is waar wat hij zegt, dat ik hem zoo »aangetroffen heb en hij mij den pas ge»toond heeft, dien ik ook van woord tot »woord las; maar het bleek immers dat »hij de voorwaarde verbroken heeft anders »had ik hem geenszins gevangen geno»men."

»Verbroken? Hoe heeft hij die verbro»ken?" riep TALBOT. »Spreek!" —

»Daarom, heer generaal! dewijl in de »passen alle wapenrusting verboden is, en »hij had wezenlijke wapenrusting aan zijn »lijf; want aan zijn wambuis hingen nog de »pantserhaken, hetgeen eene waarachtige »wapenrusting is, want zonder dezen kan »zich niemand harnassen." —

»Zoo? hernam TALBOT, »pantserha»ken waarachtige wapenrusting? En weet »gij anders geen overtreding van pas?" —

»Neen heer generaal!"

»Ei, verduivelde schurk! hebt gij om »een paar pantserhaken een' edelman met »uw' veldheers geleidbrief aangehouden. »Bij den heiligen GEORGE! ik zal u leeren »of dit eene wapenrusting is."

En nu, rood van toorn, ging hij stampvoetende naar den Franschman, rukte hem twee pantserhaken van het wambuis, en gaf ze den Engelschman; doch den Franschman liet hij een goed zwaard reiken, trok vervolgens ook zelf zijn' sabel, en riep den Engelschman toe: »Verdedig u, als gij »kunt, met deze wapenrusting!" en tegen den Franschman zeide hij: »Houw op »dezen schurk, die u zonder regt en reden »aangehouden heeft. Houwt gij niet op »hem, dan houw ik op u, bij den heiligen »GEORGE!"

Zoo moest de Franschman, hij wilde of niet, met het vlakke zwaard toeslaan; de Engelschman zocht zich te helpen zoo goed hij kon, liep voor hem heen de kamer rond, en TALBOT hem achteraan, roepende: »Verdedig u, schurk met uwe wapenrusting!"

Indedaad wierd onze Brit nu zoo toegedekt, dat hij bijna op de plaats dood gebleken ware. Hij bad om genade en verkreeg ze eindelijk. Maar de Franschman wierd op deze wijze van zijn losgeld vrijgesproken, en TALBOT zond hem weg met paard, wapenen en de bagaadje, die hij op den dag zijner eerste gevangenneming bij zich gehad had.

Een andere minder bekende trek charakteriseert niet minder de haastigheid van dezen veldheer.

Hij vernam op zekeren tijd dat iemand zijner lieden uit eene zekere kerk den tabernakel (het sacramentshuisje) had geroofd en zonder omstandigheden tot geld gemaakt had. Nu gaf men TALBOT na, dat hij in den oorlogen toegevend omtrent zware misdaden was, maar aan den anderen kant betwiste men hem den roem niet dat hij de godsdienst groote achting bewees, het verbranden en berooven van kerken en kapellen streng verbood, en alle overtreders van dit vroom verbod zonder aanzien van persoon op het strengste straffen liet.

Deze kerkroover wierd ook voor hem gebragt, en toen hij hem zag, Hemel! hoe ontstak zijn toorn! Hij had hem omgebragt, wanneer de omstanders hem niet in den arm gevallen waren. Na veel bidden schonk hij hem het leven: »Maar zeg mij, schelm!" zeide hij, »hoe durfde gij tegen mijn »verbod eene kerk aantasten?" —

»Genade, genade, heer generaal!" riep de kerkroover; »het is zeker de eerste en laatste maal." —

»Kom hier, schurk!" zeide TALBOT; en toen de misdadige naderde, sloeg hij hem met zijne groote en zware hand op het hoofd en de wangen, en riep in één adem voort: »Spitshoef! gij hebt kerkroof gepleegd!" en de andere riep al voort »Genade! genade! ik zal het nooit weder doen." —

»Zweer dan dat gij nooit of nergens weder »een' voet in eene kerk zetten zult!...." »Zweer, schurk!"

»Goed, heer generaal!"

En hij liet den man dit werkelijk zweren, eene straf, om wier overdrevenheid allen die daarvan hoorden moesten lagchen, hoezeer zij ook medelijden hadden met den als het ware ontchristenden roover.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 26sten Julij 1830. J. HELB qq., voor de gezamenlijke Erven des boedels S. A. GERHOLDT, aan C. H. van GERHOLDT, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, Lr. D. No. 431.

» 30. J. B. ESSER qq., boedel GRATIA DE PARRA, aan de minderjarige MARIA, SAMUEL en SARA HEYMANS, kinderen van DAPHINA van JESSURUN, van het Huis en Erf, aan de *Graven- of Soldatenstraat*, Lr. D. No. 34.

Idem. JOHANNA WEIS, voor den boedel CONSTANTIA van WIJS, van het Huis en Erf, aan de *Hofstraat*, Lr. D. No. 750.

Paramaribo, 4 Augustus 1830.

De fungerende Secretaris,

G. S. DE VEER.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civile en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 6den Augustus 1830, des morgens de klokke Negen uren, ter Kastelenij van het *Hof van Civile en Crimineele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, staande en gelegen aan de *Prinsenstraat*, Lr. D. No. 854; aankomende J. A. BOSSÉ.

Paramaribo, 30 Julij 1830.

Het Bestuur der Afdeeling *Suriname*, van het Nederlandsch Genootschap TOT ZEDELIJKE VERBETERING DER GEVANGENEN, brengt bij deze ter kennisse van de leden en van het algemeen, dat de afgetreden Bestuurders E. J. VAN DEN BERGH en F. TAUNAIJ, in deze betrekking zijn vervangen door de Wel-Eerwaarde Heeren A. ROELOFSZ en D. JANSEN EIJKEN SLUIJTERS, die de benoeming op Hun Wel-Eerw. tot dat einde uitgebragt, met alle bereidwilligheid hebben aanvaard.

Voorts, dat bij Besluit der Vergadering d. d. 16 Maart j. l., tot correspondérende Leden van het Bestuur zijn benoemd: in het District *Nikerie*, de Heer Landdrost G. H. VAN KEMPEN, en in de onderscheidene Burger-Divisien dezer Kolonie: de Heeren F. W. WERLÉ, M. J. CLAVER, H. R. VAN NIEHOFF, C. VAN THOL, C. STEIN, C. BARENDS, C. C. PAULI en C. J. WOLFF JULIAANS, — welke allen op de uitnoodiging van wege het Bestuur daartoe aan Hun Ed. gedaan, zich wel hebben willen belasten met het openstellen van lijsten, waarop den goeden Ingezetenen de gelegenheid wordt gegeven om in te teekenen op het Lidmaatschap dezes Genootschaps, en om alzoo, door eene geringe bijdrage van *f* 3 's jaars, eene Gode welbehagelijk liefdeoffer te wijden aan de zedelijke verbetering en wederoprigting van hunnen gevallen evenmensch; welke gelegenheid den inwoners dezer Stad, door den ondergeteekende, mede minzaam wordt aangeboden.

Paramaribo, 1 Augustus, 1830.

Namens het Bestuur voornoemd,

C. A. BATENBURG,

Secretaris.

THÉATRE, *Saramaccastraat.*

Op MORGEN, den 5 Augustus 1830, zal vertoond worden: LIEFDE EN PLIGT, OF DE GEVOLGEN DER ONBEDACHTZAAMHEID, *Tooneelspel*, in DRIE bedrijven; en na hetzelve: HET PLAN TOT EEN BLIJSPEL, *Blijspel*, in EEN bedrijf.

Wed. M. HEYMANS.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, het Schip Suriname, Kapt. L. J. LUITJES van Antwerpen; Passagiers: De Heer EUGENIUS OTTEVAERE, en Mejuffrouw ANNA MARIA GOETZEE.

UITGEKLAARD.

Den 28sten Julij, het Schip Jeannette, Kapt. H. PUNDT, naar Nickerie en verder naar Rotterdam, lading: 25 vaten Suiker, en 17 do. Malassie.

Den 30sten, het Schip Sara Agatha, Kapt. S. M. HOFFMAN, naar Middelburg; lading: 358 vaten Suiker, 15 balen sch. en 3 dito vuile Katoen.

Idem, het Schip Piet Hein, Kapt. W. TURNBULL, naar Rotterdam; lading: 307 vaten Suiker, 49 balen heele en 18 dito gebroken Koffij, en 252 balen sch. Katoen.

Den 31sten, het Schip de Harmonie, Kapt. F. LANGE, naar Amsterdam; lading: 390 vaten Suiker, en 105 balen schoone Katoen.

Ter Drukkerij van de Gezusters SERRES.